

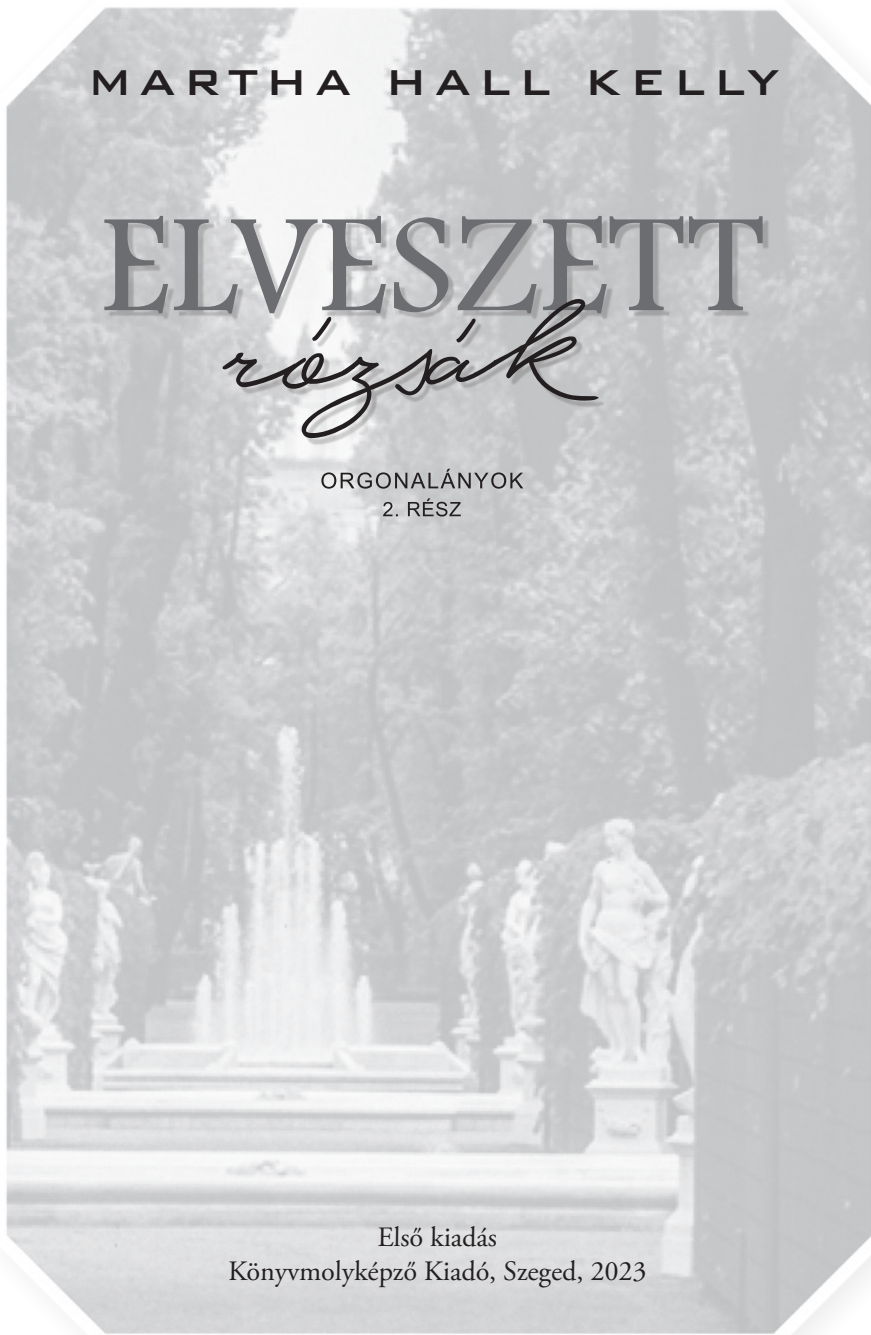
ORGONALÁNYOK
2. RÉSZ

A bouquet of three large, pale pink roses and several sprigs of red berries in a clear glass vase. The vase sits on a light-colored, textured surface, possibly a piece of paper or a wooden table. The background is a solid teal color.

ELVESZETT *rézsák*

finep ●
selection

MARTHA HALL KELLY

MARTHA HALL KELLY

ELVESZETT

részak

ORGONALÁNYOK
2. RÉSZ

Első kiadás
Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2023

PROLÓGUS

Ljuba

1912

CSAK AZÉRT TETTEM BELE AZT A SZÁZLÁBÚT ELIZA PAPUCSÁBA, mert azt hittem, el akarja lopni tőlem Szofját, a nővéremet. Nyolcéves voltam, és éppen akkor vesztettem el az anyámat. Nem veszíthettem el Szofját is.

Eliza Ferriday, a családunk egy amerikai barátja egy hétre befogadott párizsi lakásába minket, a cár két orosz kuzinját, akik karácsony előtt kényszerültek távozni szentpétervári otthonukból. Apánk újránházasodott, és Szardíniára utazott a mézeshetekre Agnesszával, az új feleségével, aki gyűlölt, mióta első, novemberi látogatása alkalmával rajta gyakoroltam a százlábús trükkömet. A legkedvesebb érdeklődési körömet, a csillagászatot különösen utálta, és meggyőzte apát, hogy vegye el a csillagképeket ábrázoló térképeimet, mondván, hogy elvonják a figyelmemet a francia nyelv tanulásáról. Noha megpróbált kiédesgetni egy babaméretű Limoges teáskészlettel, a november nagy részét a szobámba zárkózva töltöttem.

Amikor Szofjánál, a Brillantmont iskolában a svájci Alpokban tört a szünet, Genfben találkoztunk, hogy onnan vonatozzunk Párizsba. A sápadt, sovány Szofja még mindig össze volt törve anyánk hirtelen, tavaly tavasszal történt halála miatt, és keveset szólt a vonaton, inkább a bőröndjébe tömött könyvhalomba temetkezett. A Gare de Lyonra érkezve csak ült, és az utastársainkat szemlélte a peronon. Vajon anyára gondolt, akivel gyakorta találkoztunk itt az iskolai szünetekben?

Eliza egyedül volt Párizsban, a férje és a lánya érkezését várta New Yorkból, és minden ébren töltött percét a mi boldogságunkra szánta, egyetlen pillanatig sem hagyott bennünket magunkra. Az első napon egy ingyenkonyhára vitt minket Le Marais-ban, és másodpercről másodpercre láthattam, hogyan erősödik Eliza és Szofja kapcsolata. Milyen könnyen meg tudta nevetetni a testvéremet! Egyként dolgoztak, egymás mellett, levest mertek egy óriási ezüstszerű kondeből, míg én összeszedtem a piszkos tálakat az asztalokról.

Másnap a mellkasomban tekerő irigységgel figyeltem, ahogy ők ketten kart karba öltve sétálnak a karácsonyi vásárban, megvitatva, hogy a liba vagy a kacsa lenne-e jobb vacsorára, és hogy milyen csokoládét vásároljanak az À la Mère de Famille édességboltban. Ahogy telt az egy hét, esténként kártyáztunk a tűz mellett, és hagytak nyerni, hogy aztán regényekről, férfiakról és más unalmas témákról beszélgethessenek, aztán fél éjszaka fent maradjanak, és még többet csacsogjanak. Mennyire vágytam hazamenni Szentpétervárra, hogy Szofja megint csak az enyém lehessen!

A távozásunk előtti estén, nem sokkal azután, hogy lefeküdtem, mindketten bejöttek a szobámba, és felébresztettek. A kandallóban még parázslott a tűz.

– Ébredj, drágám! – súgta Szofja a fülembe. Úgy simította el a hajamat a homlokomról, ahogy régen anya csinálta. – Húzz kabátot a pizsamádra, és gyere velünk!

– Van egy megglepetésünk a számodra – tette hozzá Eliza.

Félálomban követtem őket a hűvös éjszakába. Az Eiffel-torony felé haladtunk a mozdulatlan Párizson át, odaérve pedig megálltunk egy fölénk magasodó hatalmas, sötét gömb alatt.

– Mi ez a hely? – kérdeztem.

Eliza és Szofja sietve felvonszolt három sor fémlépcsőn és át egy pár nehéz bársonyfüggöny között egy sötét szobába. A tintafekete vaksötétben néhány hátradöntött széket tudtam kivenni a közelünkben, olyanokat, amilyenek a hajók fedélzetén vannak, csak kárpitallal bevonva.

Eliza és Szofja ülőhelyet választottak, én meg közéjük feküdtem. Körülöttünk kétoldalt mások is ezt tették.

– Ezért ébresztettetek fel? – kérdeztem suttogva Szofjától.

– Várd ki a végét! – felelte ő.

Megfogta a kezemet, amikor a kupolás tetőn csillagképek jelentek meg felettünk, ugyanúgy mutatva be a mennyeket, ahogy százszor láttam már a Földről. A csillagok fénye egy egész teremnyi embert világított meg, hátradőlve feküdtek, mint mi, és az óriási mennyezetet bámulták.

– Éggömbnek hívják – mondta Eliza. – Ez egy planetárium.

Lenyűgözve feküdtem, ahogy a csillagképek megjelentek az indigókék égen. A Mérleg tányérjai. A fényes skorpió. Még az általában halvány Sárkány is ott kígyózott a Kis Medve mellett.

Szofja hozzám hajolva suttogott.

– Ott lakik anya.

Alig vettem levegőt, mialatt végignéztük, ahogy a hold teli korongból tejszínű kiflivé változva elúszik mellettünk, és eltöltött az anyám halála óta nem érzett boldogság.

Eliza megfogta a másik kezemet, melegen pihent a tenyerében.

– Reméltük, hogy tetszik majd neked.

Ahogy ott feküdtünk a magasban táncoló csillagvilág alatt, ráeszméltem, hogy egyáltalán nem veszítettem el a testvéremet. Csupán kaptam egy csodálatos újabb nővért.

Első rész

1. FEJEZET

Eliza

1914.

UGYANOLYAN TAVASZI SOUTHAMPTONI PARTI VOLT, mint bármelyik másik, a megszokott játékokkal. Krokett. Tollaslabda. Enyhe társasági kegyetlenkedések. Anya házában tartották, a Gin Lane-en, egy terpeszkedő, deszkaborítású fehér épületben, amit a tengerig lenyúló barnás gyepterület vett körül. Az Anna királynő-nyaraló, amit a legtöbben Mitchell-nyaralóként ismertek apa családja után, a húgaival egy sorban állt Long Island déli, fáktól mentes nyúlványán New Yorkban, ahogy egy hajó utasai állnának a fedélzeten a tengert nézve.

Ha aznap jobban figyeltem volna, talán meg tudtam volna jövedölni, melyik, a krockettkapuk felett nevetgélő fiú hal meg hamarosan Argonne erdeiben, vagy hogy melyik nő cseréli majd elefántcsontfehér selyemruháit fekete kreppre. Nem saját magamra mutatam volna.

Május vége felé járt az idő, és az óceán mellett az évszakra nem jellemzően túl hideg volt bármilyen összejövetelhez, de anya ragaszkodott hozzá, hogy orosz barátainkat, Sztresznajváékat stílusosan ereszsze újtjukra. A hűvös, tágas nappaliban álltam a ház hátsó részében.

Akárcsak egy gőzhajó kormányosfülkéjéből, az ablakon keresztül tökéletes kilátás nyílt a hátsó kertre, az üveget a tenger sója homályosította el. Így csak elmosódva látszott a jelenet, amiben a vendégek a gyepen keresztül lassan a dűnék felé haladtak.

Éreztem, hogy két kar fonódik a derekamra, és megfordulva tizenegy éves lányomat, Caroline-t láttam meg, aki már majdnem a vállamig ért, fehér szalaggal hátrakötött haja pedig a nyári széna színében játszott. Mellette barátnője, Betty Stockwell állt, Caroline szöges elmentéje, öt hüvelykkel alacsonyabb volt, és máris látni lehetett benne a bontakozó sötét hajú szépséget. Noha egyforma fehér ruhát viseltek, jobban különböztek egymástól, mint a sajt a krétától.

Caroline továbbra is a derekamat szorította.

– Kimegyünk a partra sétálni. És apa azt üzeni, sajnálja, hogy reggel a segítséged nélkül öltözött fel, de ne foszd meg a Dubonnet-jától.

Egyik kezemmel végigsimítottam a hátát.

– Mondd meg apádnak, hogy nincs bocsánat a színvak férfiak számára, akik ragaszkodnak hozzá, hogy sárga zoknit csempésszenek a szekrényükbe.

Caroline felmosolygott rám.

– Te vagy a kedvenc anyám.

Elfutott a gyepen keresztül, le a tengerpartra, el a szellőben lobogó fehér flanelnadrágban álló, szalmakalapjukat a fejükre szorító férfiak mellett. A vitorlavászon cipős, kosztümjeik alatt finom, csipkés blúzt viselő hölgyek a nap felé fordították arcukat, hiszen nemrég értek haza például Palm Beachről, és örültek, hogy ismét északi fuvallatokat érezhetnek. Anya szüfrazsett barátnői, akik jobbára fekete taftot és selymet húztak, erős kontrasztot alkottak az egyébként halvány színű gyepvel, mintha aranyszínű lenmezőben parádézó varjak lennének.

Anya mellém lépett, és belém karolt.

– Egy kissé hűvös van a parti sétához. – Hetvenéves anyám, Caroline Carson Woolsey Mitchell, akit a lánytestvérei csak „Carry”-nek hívtak, egymagas volt velem, azaz hat láb. Hűséges New England-i volt, egy ősi jenki család leszármazottja, akik ugyanannyi szívfájdalmat éltek már túl, mint hurrikánt.

– Nem lesz bajuk, anya.

Hunyorogva figyeltem, ahogy az én Henrym, Caroline és Betty máris a fövényen sétálnak, Caroline ruhájának fehér fodrait felpuffasztotta a szél, mintha arra készülne, hogy az égbe röpítse.

– Levették a cipőjüket? – kérdezte anya. – Remélem, hamar bejönnek.

A szél tarajos hullámokat borzolt a lehajtott fejjel gyalogló hármas mellett.

Anya átölelt az egyik karjával.

– Miről szokott Caroline és Henry egyáltalán beszélgetni?

– Mindenről. Elvesznek a saját világukban.

A szél elragadta Henry kerek, lapos szalmakalapját, vörösesbarna haja megcsillan a fényben, Caroline pedig a vízbe szaladt kihalászni.

– Milyen szerencsés, hogy imádja őt az apja – jegyezte meg anya.

Teljes mértékben igaza volt, mint mindig. De vajon Caroline megint fél éjszaka köhögni fog majd a tengeri levegőtől?

Henry intett nekünk a partról, mint egy számkivetett egy lakatlan szigetről.

Visszaintettem.

– Henry fehér bőre meg fog égni.

Anya is intett Henrynek.

– Az írek olyan kényesek.

– Csak félig ír, anya.

Anya megpaskolta a kezemet.

– Hiányozni fogsz nekik.

– Nem sok időre megyek el. – Szofja és a családja egy hónapja itt voltak Szentpétervárról, és úgy volt megbeszélve, hogy másnap én is visszautazom velük.

– Mégis aggódom. Oroszország nagyon messze van. Olyan szép ilyenkor Saratoga.

– Lehet, hogy ez az egyetlen lehetőségem, hogy lássam Oroszországot. A templomokat. A balettet...

– Az éhező muzsikokat.

– Halkabban, anya!

– A jobbágyságot eltörölték, de a cár szegényei még mindig rab-szolgák.

– Ha itt kell maradnom bezárva, meg fogok örülni. Caroline meglesz Henryvel.

– Most legalább nincs háború. Egyelőre.

Az újságok rendszeres olvasói számára a riporterek konfliktust jövendöltek Németországgal, ám a világ már annyiszor állt a háború meredélyének szélén, hogy sok New York-i csak futó érdeklődést tanúsított a téma iránt.

– Ne aggódj, anya!

Anyám elsietett, én meg kiléptem a teraszra, a hajborzoló sós szélbe és a hullámtöréssel és egy-egy krokettütő koppanásával tarkított udvarias társalgás hangszőnyegébe. Barátnőmet, Szofját keresve átnyomakodtam a tömegben a sima selymek és kasmírok között.

Anyá és apa barátai két jól elkülöníthető csapatra oszlottak. Noha apa már néhány éve halott volt, anya továbbra is minden összejövetelre meghívta barátait. Apa valaha a New York-i republikánusokat vezette, és ezt a barátai is tükrözték: ügyvédkollégák és feleségeik, pénzemberek és egy-két önerőből felemelkedett iparmágus.

Anya barátai határozottan elevenebbek voltak: színészek és festők, mindenféle alakú és méretű szüfrazsett és a nemzetközi szcéna számos tagja, olyan helyekről, amikről apa barátai csak pletykálni tudtak: Nairobi. Bangkok. Massachusetts.

Az orosz részleg megtalálásához csak felemelt hangok után kellett hallgatóznom, mivel üdítően zajos társaság voltak, akik a nap bármely szakában heves vitába keveredhettek, keverve a franciát, az angolt, illetve az anyanyelvüket is. Elhaladtam Sztresznajváék háziorvosa, dr. Vlagyimir Leonyidovics Abuskin mellett. A zömök, kopaszodó férfi öltönyét egy hiúz Bunda takarta, és anya orvosa, dr. Forbes mellett állt.

– Nem érdekel, hogyan csinálják Szentpétervárott – mondta éppen dr. Forbes, arca komor volt, és igencsak megereszkedett a sokévnnyi késő éjjeli látogatástól és a gyermekek világrahozatalától. – Ha egészséges gyereket akar, Szofjának nem utazgatnia kellene. Ágynyugalomra és kalciumra van szüksége.

Dr. Abuskin hátravetette a fejét.

– *Hah*. Kalcium. Két hónapunk van a szülésig. Egészségesebb, mint egy csótány.

– De nagyon kockázatos. Két vetélés. A hosszú utazás veszélyes.

Az oroszokat a hátsó terasz távolabbi végén találtam meg, a színész barátaim körül: a térdelő, ezüst hajú E. H. Sothern és felesége, Julia Marlowe. Julia a magasból, az én hálósobám ablakából szólt az egybegyűltekhöz, ahogy ő és E. H. előadták a *Rómeo és Júlia* erkélyjeletét, a leghíresebbjeik egyikét.

– Mindjárt virrad. Jó volna már, ha mennél¹ – kiáltotta Julia egyik kezét a tömeg fölé nyújtva, vállán az ágytakarómmal.

¹ Kosztolányi Dezső fordítása.

Az oroszok komoly arccal nézték a kis előadást, míg a társaság többi tagja csak téblábolt, immunisan koruk legnagyobb Shakespeare-színészeire, hiszen gyakran látták őket játszani. Az ember azt is kérdezhetne volna, hogyan játszhatja Julia és E. H. negyvennyolc és ötvennégy évesen a köztudottan tizenéves párt, de csak egyszer kellett látni az előadásukat, hogy meggyőződjenek a tehetségükről.

Julia Sztresnajtáék lelkes tapsviharában és orosz hurrázása közepette fejezte be a jelenetet. Vidám csapat voltak ott a teraszon. Iván, a pátriárka, II. Miklós cár unokatestvére lobogó ingujjal vette szemügyre a csapdosó hullámokat. A kedves, rendezett külsejű, bizonyos európai légkörrel körülvett férfi évekkal ezelőtt ismerkedett meg Henryvel, amikor a férjem a Poor Brothers Dry Goods szőrmekereskedője volt, Iván pedig az orosz kereskedelmi igazgatóságot képviselte.

Iván második felesége, a grófnő, a határozottan várandós Szofja és katona férje, Afon mellett állt, és hosszan ecsetelte, hogy ágyneműjét Oroszországból Párizsba szokta küldetni kimosni.

A legtöbb vendég elég jól nevelt volt, hogy ne bámuljon tátott szájjal, ám az idősödő orosz szépség figyelemre méltó látványt nyújtott a tavalyi francia divat szerinti ruhájában, talpig csomagolva cobolybundába, igazgyöngy füzérekbe és akkora gyémántokba, amekkorákat még sosem láttak vacsora előtt Southamptonban.

Szofja elkapta a pillantásomat, elmosolyodott, majd felhúzta az egyik szemöldökét. Jól állt neki a gyermekáldás; tiszteletre méltó, várakozó megjelenést kölcsönzött neki, ellentétben velem, mert mielőtt Caroline megszületett volna, úgy néztem ki, mintha egy shetlandi pónit hordoznék a szívem alatt.

A grófnő nem törődött az orvosok közt kitörni készülő veszeke-déssel, és félrehúzott egy szobalányt.

– Hozz nekem egy szódavizet, kérlek, és a jeget se felejtse el.

A szobalány elrohant, és a grófnő Szofja vállára tette az egyik kezét.

– Muszáj lenne leülnöd. Gondolj a csodagyermekedre, és hogy mennyit vártál rá, drágám! És *kérlek*, ne egyél többet, vagy Afon hozzád sem fog érní a baba érkezése után.

Szofja lerázta a grófnő kezét.

– Agnessza, kérlek, már két szódavizet is iderendeltél, és egy kortyot sem ittál belőlük.

– Az amerikaiaknak bőven elég jégkockájuk van, kedvesem.

Nagyon izgatott voltam, hogy másnap Oroszországba indulunk, életem utazására. Nem csupán Szofja babájának születését láthatom majd, hanem végre körbejárhatom Szentpétervárt – a drágakövekkel díszített Vérző Megváltó templomát, aminek a belsejét mindenütt drágaköves mozaik borítja, és a cár Téli Palotájában kiállított Rembrandtokat. És ami a legjobb, hogy mindennap meglátogathatom a legkedvesebb barátnőmet.

Szofját a karjánál fogva az étkezőbe húztam, ami akkora volt, hogy belefért egy hatalmas, előételekkel és desszertekkel megrakott mahagóniasztal és egy rózsaszín damasztkanapé is.

– Köszönöm, hogy megmentettél tőlük. Agnessza retteg, hogy a baba bármelyik percben megjelenhet.

– Végül is az örökösről van szó. Tudod, milyenek az anyák.

– A mostohaanyák. Afon meg egy roncs – a szülés közeledtével ő maga is egyre inkább gyerekké válik.

– Imádom, hogy holnap indulunk, drágám. Otthon majd nem aggódnak ennyire.

Átnyúlt az asztal felett, és feltartotta anya egyik keksztét.

– Ezt hogy hívják?

Rajongtam Szofja megnyugtató hangjáért. Orosz akcentusú angolja lány volt, és a hallatán az emberek gyakran félbehagyták, amit éppen csináltak, hogy közelebb hajolva hallgathassák.

– Roppanós vajkaramellás keksz, a recept a polgárháborúból való. – Megkértem a konyhát, hogy Woolsey nagymama receptjeiből dolgozzanak. Sült alma. Polgárháborús teasütemény szederszörppel.

Szofja három falattal eltüntette a kekszet.

– Bárcsak örökké itt maradhatnék, és vajkaramellás kekszen élhetnék! Rettenetesen hosszú lesz a hazaút...

– Franciaországig hajózni, aztán vonattal menni Szentpétervárra? Mennyeien hangzik. Imádom, hogy van okom elhagyni a nyári New Yorkot.

Szofja újabb vajkaramellás kekszért nyúlt.

– Hogy mondhatasz ilyet? Otthon fél Oroszország sztrájkol. Nem értékeled eléggé, amitek itt van. A strand és Manhattan...

– Vagy itt lézensz vízes fürdőruhában, vagy be vagy zárva egy forró városi lakásba? Csakis a külföldi utazás az ellenszere.

– A nép szolgálatába is beállhatnál.

– Hogy csatlakozzam a társasági jótevőkhöz, akik folyton a tejpénzről és a gyülekezeti partijaikról fecsegnek? Anya persze nem ilyen, de legtöbbször nagyon kevés változást visznek végbe, és egyáltalán nem szélesítik a látókörüket.

– Ha hajózni kell...

– Csak akkor hajózom, ha puskával fenyegetnek. Egyedül az egyenesen kelet felé tartó gőzösök érdekelnek. Különben is, hiányzik Ljuba.

– Nekem is. Bárcsak Agnessza ne beszélte volna rá apát, hogy tanulnia kell a...

Szofja egyik kezét a hasára tette, és grimaszolt.

– A kisbaba? – kérdeztem, kissé megszedülve a gondolatra. Túl hamar lenne.

– Semmiség.

Az asztal köré vendégek gyűltek szemügyre venni a felkínált lehetőségeket. Anya vonult el mellettünk, magasra tartva erős Woolsey-állát. Nyomában különös módon kellemes illatkeverék maradt sós levegőből, Jicky parfümből és molyriasztóból. Ahogy mindig, most is úgy kezelte a gondokat, hogy mosolyogva elfordította róluk a tekintetét, és megvetette a lábát, mint egy hirtelen szélrohamban.

A nyírt hódszörme jellegzetesen hűvös, bársonyos puhaságát éreztem a karomon, és megfordulva a szomszédomat, Electra Whitney-t láttam áthajolni az asztalon egy szendvicsfalatkáért. Az arca, akár egy pajta viharvert fala. Electra néhány háznyira lakott tőlünk a Gin Lane-en; egy komor, koporsószerű kastélyban élt, melynek minden bejáratánál egyenruhás inasok álltak. Aznap egyedül érkezett, nem voltak mellette társai a Rózsaszín és Zöld Kertek Egyesületéből.

Electra kiszolgálta magát a füstölt lazacból, aztán csak álldogált. Talán hallgatózik?

Belépett a kertészünk, akit találó módon Mr. Gardenernek hívtak, két kézzel tartva egy ezüst Revere-tálat, tele saját nevelésű, a krémes fehértől a sötét fukszia színében játszó, történelmi rózsáival.

Szofja egyik kezét duzzadó fűzőjére téve levegő után kapott.

– Gondoltuk, hogy tetszeni fognak neked – mondtam. Szofja valaha sikeres botanikussá válhatott volna, és kedvtelésből továbbra is örömmel tanulmányozta a növényeket. Ha nem a dűnéket járta japán rózsza után kutatva, órákat töltött anya üvegházában az orchideák oltásával.

Mr. Gardener csendesen a lakkozott mahagóni étkezőasztalra helyezte a filccel borított aljú tálat, majd fehér kertésznaprágjába

törölte a kezét, és távozásra készen megfordult. Mr. Gardener és anyja családja két generáció óta ismerte egymást. A férfi végtelenül kedves és igazán jóvágású úriember volt: magas, szántóvető fizikummal, bőre pedig sötét volt, akárcsak a gazdag, zsíros föld, amivel dolgozott.

Szofja elkapta a könyökét.

– Ön egyszerűen zseniálisan bánik a rózsákkal, Mr. Gardener.

Electra közelebb araszolt az asztalhoz, és végigmérte Mr. Gardener. Tekintete a rózsákra vándorolt.

Egyik virág gyönyörűbb volt, mint a másik: egy balettrózsaszín William Lobb moharózsa, a szirmain tüskés, mohaszerű képződménnyel; egy fenséges illatú, hússzínű Madame Bosanquet.

Szofja mélyen beszívta a levegőjüket.

– Még sosem láttam ilyeneket. Rendkívüli az illatuk. Most érkeztek Kínából?

– Nem, asszonyom. Ezek történelmi rózsák. Néhány a legkiválóbb régi rózsákból mostanság már vadon is megterem.

– A legváratlanabb helyeken talál rájuk – tettem hozzá. – A temetőben, a fatelepen.

– Gondolom, a betegségeknek is ellenállnak – mondta Szofja. – Ön egy varázsló, Mr. Gardener. Az a krémes fehér, azzal az arany csíkos gubanccal a szívében...

– Mrs. Mitchell kedvence, és az enyém is – felelte a férfi mosolyogva. – Katharina Zeimet. Igazán szívós remontáns. Csak víz és egy kis trágya kell neki.

– Örömmel elcsomagol neked néhányat, nem igaz, Mr. Gardener? – kérdeztem. – Hazavinni, a melegházadba.

Electra közelebb lépett.

– Szabadalom alatt álló növényt szaporítani a jogdíj megfizetése nélkül törvénytelen. Van, aki lopásnak mondaná.

Mr. Gardener a földre sütötte a szemét.

A nő felé fordultam.

– Egy vadnövény dugványról való szaporítása nem lopás, és semmivel sem rosszabb, mint a hallgatóság, Electra Whitney.

– Southamptonban régebben sosem történt ilyesmi – felelte.

– Régen goromba beszéd sem volt itt.

Electra odébb somfordált, ahogy anya bevezette a vendégek egy csoportját a teraszról, és egy mozdulattal az étkező felé irányította őket, Mr. Gardener pedig meghajolva távozott.

Mikor tanulja már meg Electra Whitney, hogy a maga dolgával törődjön?

– Gyertek! – szólt anya.

A hullámzó vendégcsereben a szobalányok ezüsttálcaikon borostyánszínű italt kezdtek felszolgálni pezsgőspohárban.

Afon Szofja mellé lépett. Afon civil ruhában egyszerű, jóképű fiatalember volt, tengerészkék egyenruhájában azonban megkérdőjelezhetetlenül oroszá vált sűrű szempillájú, barna szemével és vastag, kékesfekete hajával.

– Anyád téged keres, Szofja – mondta Afon. – És Eliza, dr. Abuskin most lökte neki az orvosotokat a zsúrkocsinak.

– Jaj, ne – vonta össze Szofja a szemöldökét.

Anya felállt egy sámlira, tartása még mindig szögegyenes volt, miután évekig úgy kellett állnia, hogy a két könyökével tartott egy seprűnyelet keresztben a hátán. Mialatt szüfrazsett barátnői zörgős seelyemruháikban körénk gyűltek, ő a füle mögé igazította szemüvege drótszárát.

– Köszönöm mindenkinek, hogy eljöttetek! – kiabált anya szétárt karokkal.

– Halljuk, halljuk! – kiáltották néhányan a tömegből.

Megkocogtattam a poharamat egy kanállal, és a szoba elcsendesedett.

Anya megköszörülte a torkát.

– Nem mindennap látunk vendégül ilyen...

Kivágódott a nappali franciaajtaja, és az orvosok jelentek meg, nyomukban a grófnővel.

– Ráhívná valaki a hatóságokat erre az emberre? – kérdezte dr. Forbes hangosan anyától. – Ittas, és lehet, hogy eltörte a csuklómat.

Anya felējük fordult.

– *Urak!* Doktor urak! Mi itt most ünneplünk...

– Jaj, ne – kiáltott fel Szofja a kanapéról a hasát ölelve. – Eliza...

Afon a lábaihoz térdelt, amíg én hozzá rohantam.

A grófnő a kezével legyezve magát fel-alá járkált a szobában.

– *Dieu, save-nous!*² Megindult a szülés.

Anya a ruhaujját felhajtogatva futott felénk.

– Hozd a táskámat! – kiáltotta, és Peg, a szobalányunk elszaladt a fekete orvosi táskáért.

Szofja a kezem után nyúlt.

– Eliza, ne hagyj itt!

A kezét fogva imádkoztam, hogy a baba jól legyen, és balsejtlem azt súgta, sosem látom meg Szentpétervárt.

² Istenem, ments meg minket! (francia)

2. FEJEZET

Szofja

1914.

M^IUTÁN TÚLBUZGÓ KISFIAM, Maxwell Sztresnajva Afonovics megérkezett Eliza partijának kellős közepén, két hetet töltötünk a kórházban. Apám sürgető minisztériumi ügyei miatt nem sokkal később elindultunk Szentpétervárra, oldalamon Elizával. Könnyes búcsút mondott Henrynek és Caroline-nak, és megígérte, hogy augusztusra otthon lesz.

A hazaút több mint két hétig tartott, de csak úgy elrepült, mert Eliza és én mindenről tudtunk beszélgetni – Párizsról, a művészetekről, a politikáról – akár késő éjszakáig, és csak enni, aludni és a drága kisbaba kedvéért hagytuk félbe.

Pétervárra érve, a Rue Csajkovszkijon álló sorházunkban a húgom, Ljuba és én megmutattunk Elizának minden irodalmi kávéházat és múzeumot, le- és felszálltunk kiemelkedően jó villamoshálózatunk kocsijairól, amik türelmes bogarakként gurultak ide-oda a városban, az utcák felett függő vezetékektől táplálva. Ljuba csillagnéző estét tartott a házunk tetején, hogy bemutassa új teleszkópját, apa ajánlókát, Eliza pedig csodás új példányokat hozott mindhármunknak

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

a *Walden*ből, amit együtt olvasva néhány fejezetenként meg-megálltunk megbeszélni.

Noha otthonunk nem volt messze a Téli Palotától és a divatos bevásárlóutcától, a Nyevszkij Proszpektől, Agnessza legnagyobb bosszúságára csak a város második legjobb környékén éltünk, a nagykövetségek közelében. Éjjelente hallottuk az utcán az egyre erősödő zúgolóást, de nem sokat gondoltunk rá.

Egyik délután Agnessza lakosztályában gyűltünk össze, amikor az Anicskov-palotában, vagyis az anyacárnő otthonában tartandó perzsa jelmezbálla készülődtünk. A nyitott ablak előtt eső hullott, én pedig a szaténborítású ablakmélyedésben ültem, az alvó csecsemő Maxszal a karomban, aki nehezen lélegzett egy megfázás miatt.

Mennyire szerettem volna otthon maradni vele, ám Eliza nagyon várta a bált. Ráadásul ez volt a szezon egyik utolsó rendezvénye, mielőtt a megmaradt szentpétervári társaság sátrat bont, és különböző nyaralóhelyeken üt új táborot, például a Krím-félszigeten és Finnországban, a várost pedig a gondnokokra és a mosogatólányokra hagyják.

Úgy tűnt, az orosz társaság a korábbiánál is lelkesebben menekülne a városból és a háború feszült emlegetése elől. Az osztrák Ferdinánd főherceget meggyilkolta egy szerb, mire Ausztria elvágta a Szerbiával, Oroszország szövetségeseivel kötött diplomáciai kapcsolatot, és háborús mozgósításba kezdett. Ez végtelen, ideges spekulációkhoz vezetett arról, hogy Oroszország is bevonódik-e majd.

A királyi bál meghívójában arra kérték a vendégeket, hogy perzsa jelmezbe öltözzenek, és mostohaanyám, Agnessza hozzánk hívta Nagyezsda Lamanovát, a cárné korábbi jelmezkészítőjét és varró-nőjét. Madame Lamanova, a teltkarcsú, sötét hajú nő, akinek tész-taképen örökké unott kifejezés ült, két láda remekbe szabott perzsa kosztümmel állt elő.